

Aŋwà'ànè PETA yi ntsyàmbii

NJI'INNU AŋWÀ'ANƏ YU

A aŋwà'ànè yû aa a le ŋŋwà'ànə Peta ñgàn̄toò Yesu Kristo. Peta à le mbə ñd̄iñ ñdān̄wî yîi mə à le mbə "ayəfə nî ñgi'i ya mə Kristo à le nyə aà" (5.1). A le ŋŋwà'ànè aa a noò yîi mə à le ntswe a Roma bo Mark aà (5.13). A le Nŋwà'ànè aa a mbo bɔ̄o bi Kristo bii mə bi le njà'à waa bi tswê m̄bù'u ïtoo jii mə baRoma le sî bu'utə a Asia yî Ñkè'ëtə aà (1.1). Peta à le ŋŋwà'ànə aŋwà'ànè ma yû aa a nlə'ëtə m̄intii mi b̄i Krisèn bii mə bi le sî yə ñgi'i a ïtoo jii bə le njà'à waa bi tswê ghu aà. Bi le sî tsɔ̄'ɔ nî àkorê yaa nloŋ aa àbiintii yaa; ma mùu ajàŋ Peta a tigè ñdiintə nî waa mə tâ bo tsuu lõ kaa i wò. A le ŋki ŋŋwa'anə aa a ndi'itə b̄ilii bi ndān̄wî tsö yu, (5.1-4) ñdi'i ni mə à le lögə ifà'à wa mə Mmà'ambi à le mfa ghu mbo mə à ka nje'ε bɔ̄o bi mbînjérê bi aa (J̄on 21.15-18) nî ñtiñ yi tsim̄m̄.

Innu jii mə Peta à ŋwa'anə aa i d̄i'ì ni mə à le naŋsə ntswe bo Kristo, a kî ŋŋwa'anə aa innu jii mə yumbɔ̄ŋ à le nywe'etə, nloŋ mə à le ŋki naŋsə nyə ñgi'i, ñyi kî ŋkwo ghu mum a ŋgha'asə Nwî ni ñiwô ni tsi'i wa ajàŋ mə Yesu à le ŋkè'ènə ghu mbo wa noò mə à le mfa ifà'a ghu mbo mə à ka nje'ε mbînjérê ji aà (J̄on 21.19).

Peta a swoŋè ni mə tâ bo tsuu ki jəŋnə a nî ñgi'i yii bo yə aà. Tâ bo tsuu i ki wa'a ni mə aa annū akə le (4.12), ñloŋ mə mbuu ikwà'ànə jya jii i tsi'i nî waa laa, i ywe'etə aà àbiintiì yaa yii mə à ni ayoo atìndùù, i ghìrə tâ à ku'usə ñkwe, tâ bû ghìrə baa ñgha'asə Nwî (1.6-7). Nswoŋə ni mə wa Kristo à le nyə ñgi'i aa mə yu dì'i alènsè a mbo bo mə tâ bo tìgə nyonə nî ibù'ù mìkòrê ji (2.21) ñka ndoritə mə bo tswê ni àbwarə a nyê ñgi'i yii mə Kristo à le yə aà (4.13). Tâ bo ka niŋ ìnnù tsìm jii mə i yə nî waa aa, bo bì jii mə i tsyà waa aa, a mbo Nwî yii mə a lèntə ni waa laà (4.19; 5.7). Njù a bə yə ñgi'i boŋ à kèntê ñghirê ibî (4.1). Bo bə bɔɔ yətə ñgi'i boŋ Nwî à ka ghìrə ibòŋ a nu bo tâ bo bu ntì fu (5.10). Tsö mə bo yə ñgi'i laà aa, bo ka yí kii kuu a mûm nìgha'a ni Kristo (4.13-14).

Peta à le naŋsə di'i a mbo bìKrisèn a bê bii mə bo ni bu aà: Bo ni aa bə bi Nwî, àtoo yii mə a laa mànsè aa, ñki mbə ñgáŋmà'a Nwî. Ñki nswoŋ ñji'i ànnù yii mə bo tswe ghu fàa mbi aà: Nwî à tsɔ'ɔ waa nləe fàa mbi aa mə tâ bo ñka ñgha'asə nii, ñke'ɛnə nî ìnnútsyâmbo jii mə a ghìrə aà (2.9), ñkii ñghirə nî ibɔŋ (3.9,13), ñlwi'i a mûm àkòŋnè, ñloŋ mə àkèŋnè a kusə ìnnù jî bi jî ghà'atè aà (4.8). Tâ bo tswe fàa mbi tsö bə bi Nwî, nyə ni mə bo laa mànsè tsö Nwî yumbɔŋ (1.15,16) ñzi ni mə bo bə aa bìgì, mbə batoo ghu (2.11), ñloŋ mə ala'â yaa a tswe aa a aburə aà.

Bì yatê àŋwà'ànè yû aa laà:

1. Nji'ìnnù aŋwà'ànè yuà 1.1-2

2. Awa'atè ñloŋ annǔ ajàŋ mə Nwî a yweensə bê aà 1.3-12
3. Adi'itè ñloŋ annǔ ntswéntì yii ᴵ laa aà 1.13—2.10
4. Ajàŋ mə bìKrisèn tswe nì ñtswe a noò yii ᴵ yé waa aà 2.11—4.19
5. Ajàŋ mə bìKrisèn bi sigisə mibìmìnû myaa a nsye mfà'à aà 5.1-11
6. ḥnnù jii mə Peta à le nswoŋə a nlwî'isə aà 3.12-15

Atsà'atè Peta a mbô ḥghòtâ

¹ Aŋwà'ànè yû a lo aa a mbo Peta yii mə à ni ḥgàŋntoò Yesu Kristo aa, ḥghεe a ni a mbo bɔɔ bì Kristo bii mə bì ja'a waa a itoo itoo bo tswê tsō batoo a ala'a Pontus, Galatia, Cappadocia, Asia, bo bì Bithynia aà.

² A bə bè bii mə Nwîŋgòŋ Tà à tsò'ɔ waa, nyarə nlèè nî bi a nzi yu, Azwî Nwî a si'í bì laa, mə tâ bo ka nyu'unə Kristo tâ bì ki nyantə aleè yi a nu bo. Tâ ḥbòŋ Nwî nî mbɔɔnê Nwî ᴵ tswe a nu bù ñluu.

Nkà'a yii ᴵ tswen ñtì, bo be aà

³ Bi'inè ka ḥgha'asə Nwîŋgòŋ, Ta bì Mmà'ambî yî'inè Yesu Kristo. Ntsya a njim ḥko mìllìñnè yî yî ḥwè bì bù mē ñjwe yi'inè bì'inè tigè mbε nî ñtswéntì yî mfii, a njim ajàŋ yii mə Kristo à le nyweenə ni ñìwo aà. Ma yû a tigè ḥghirə mə tâ bì'inè ka mbε nî ḥkà'â Nwî kaa wa'â kaà kè ñjìñkə;

4 m̄be n̄ a nkwerə njoo jii m̄ kaa mb̄ ki'ì bi'i, kaa bi ki'i ñgi'i ghu ta, kaa ji wa'à kì ñkwi'inə, jii bi l̄e a aburə a mbo bù aà,

5 bù bii Nw̄i a be n̄ m̄dà'â mi ntsya a nj̄m àbiintii yuu m̄ ànnü ajàñə à ka yweensə ghuu aa, tâ à yi mfè'è bi nañsə nyə wa noò ñlw̄i'ñj̄mə.

6 N̄ ka ndoritə nloŋ ma yû ka m̄ a n̄ mû àtii noò n̄ ka yə ñgi'i nloŋ mbuu ikwà'ànè jii i ka ki tsi'i ghuu,

7 a nywe'etə a nyə m̄ àbiintii yuu àa ȳi annnù nñkon̄ le. Tsi'i àtii gold ȳii m̄ mb̄ bi tâ ñgi'i ghuu aa, bi yweetə a n̄ mɔ'ɔ, baa kii ywe'etə abiintii yuu ȳii a bañnə nt̄nsə n̄tsya gold aa n̄ mɔ'ɔ, tâ b̄ee m̄ a tsya, bi fa àghu'usə n̄ nigha'a n̄ àghum a mbo Nw̄i, wa njwi ȳii m̄ bi ka ȳi d̄i Yesu tâ à laa aà.

8 Ka m̄ n̄ burə ti yi yə aa, n̄ kɔñə yi, ka m̄ n̄ s̄i nii yə aa n̄ nñniñ nt̄ii ghuu ghu nu ñkii ndoritə n̄ mbuu n̄idorə ȳi w̄e ȳii m̄ kaa mb̄ ntsù wa'à swoñə.

9 Ni nañsə ndoritə aa nloŋ m̄ n̄ kwèrə ñlòñə ghuu nyon aa nj̄m àbiintii yuu.

10 Ngäñntoo Nw̄i jii m̄ i le ñke'ènə m̄ ïbòñ Nw̄i ȳii m̄ à n̄ ghuu i z̄i aa, bo le s̄i nañsə nloç mbetə n̄ ñnnù nloŋ annü nyweenə ma yû;

11 bo le s̄i betə n̄ ñû ȳii m̄, k̄e noò ȳii m̄ Azw̄i Kristo a le ndì'ì a m̄ñtiñ bo m̄ à ka ȳi yə ñgi'ì i ȳi k̄i tswe n̄ nigha'a nii n̄ yoñ ghu aà.

12 Bi le ñghirə a laa a mbo bo m̄ kaa bo le ñki'ì aa a mbo atu mbiññu yaa fa'à, bo le s̄i bàñnə mfa'a aa a mbo bù. Bi le nz̄i n̄ n̄tooo ȳi ñsigìnə

ya aa a mbbo bù ñtsya a nj̄im Azw̄i Nw̄i yii mə a lo a aburə nsigə aa, a bē ñnnù j̄ii mə baangel bi le si yè'ètè a nzi tâ à laa.

*B̄i'inè ka nzi akòrè nizi tâ à ku'unə a mbo
Nw̄iñgòñè*

¹³ Tâ nì tanjtə m̄intiì muu, ntswe nî àlaa atu, nnañsə ntε'ε atû yuu tsim a nî ibòñ Nw̄i yii mə n̄i be aa, mə i ka ȳi z̄i wa noò yii mə Yesu Kristo à ka ȳi bu fè'ε z̄i aà.

¹⁴ Tsō boç bi ayu'unè, ni tsuu mà'atə ibiinû ghuu tâ ñnnù j̄ii mə ibiinû ghuu i yè'ètè aa tâ i ka ntsyasə nî ghuu tsi'ñ tsō ajàñ mə nì le ntswe ni bìbù'ù a mbii aà.

¹⁵ Lâ tâ nì kí nlaa a nî ñgòñ ñnnù tsim j̄ii mə ni ghîrè aà, tsi'ñ tsō mə yu wa yii mə à le ntwoñə ghuu à làa aà.

¹⁶ A ajàñ mə àñwà'ànè Nw̄i a swoñ aà, mə, "Nì laa tsi'ñ tsō ajàñ mə mè kí nlaa aà."

¹⁷ Tsō mə ni twoñ nî Nw̄i ni Taà għuù a noò yii mə ni tsà'atè Nw̄i aà, a bə yu wa yii mə a lèntə ñnnù bē kaa ɣki'i nì ñj̄im ñù biñ, nyon aa bə ni m̄ighîrìnè mi ñnnù myaa aa, tâ nì ka nzi akòrè nizi yuu ni nìbō'ɔ, a ni nòò ñtsim yii mə nì tswe a itoo dàñè aà.

¹⁸ Nì zi mə bi le ntsu'u atû yuu a ni ñnnu adàñè dàñè j̄ii mə nì le nlögə a nu b̄itaà buu aa, kaa à le ɣki'i aa nì ñjoo j̄ii mə ji bi'ñ tsi'ñ tsō àtìi silba kè gold aa bē.

19 Bi le mbàjnè ntsu'u atû yuu aa nî àløe tìndùù Kristo ya, tsi'i tsö yî mû mbînjèrè tì àlò'ò kè àbà.

20 Nwîngòj à le ntsö'ò yi nløe mbøj tâ bì naøsø mbi yù. Lâ bi kì ñdi'i yi a nî ñjwi nlwî'ñjìm jû mbî'i ñgaà yùù.

21 Ntsya ghu njìm, nì lèø ñtiì ghu a nu Nwî, yîi mø à le nyweensø yi ni ñìwo, mfa nigha'a ghu mbo mø tâ àbiintìì yuu, nî mbê yùù, tâ i tswe a mum Nwî.

22 Tsi'i tsö ajàn mø nì sî'i mê mîntiì muu mi laa, nyonø a ajanø mø ni yu'unø annù ñîñkonø aa, ñki ntswe nî àkòjnø annù ñîñkonø a nu bìlîm buu aa, tâ nì naøsø ntswe nî àkòjnø a nu bù ni bù yîi mø a fe'e aa mûm ñtiì bù.

23 Bi bù mê ñjwe ghuu nì tiøè bø bî fî, kaa ñki'i aa nî ayoo ñgwè'ë yîi mø mbø a bwê aa bê, mbanjø mbø aa a nî ayoo ñgwè'ë yîi mø kaa mbø a ki'i bwè aà, ntsya aa a njìm ñìghàà ni Nwî nîi ni tswe ntìì ñki nlwi'i ñîñkonø aà.

24 Nlon mø,
“Njyänû ntsìm i bø aa tsi'i tsö ñgèè,
ñìgha'à ni ni tsìm ni kî mbø aa tsi'i tsö iibwi'i
ñgèè.

Ngèè ya i yi mbørø aa, iibwi'i ñgèè jya i wokè yi.

25 Lâ ñìghàà ni Mmà'ambi ni lwî'ñ ñîñkonø.”

Ñìghàà ma nya a bê ñtoo yî ñsigìnè ya mø bi le nswoñø a mbo bù aà.

2

*Ngò'ò ya yii i tswe ntii aa bo bì atoo yii a laa
mànsè aa*

¹ Tsō mə a bə laa, tâ nì me'e ηgòη ḥnnū abī'i ntii tsim bo bì innū mbwe'esō tsim, nî àbagilè nì àghè'ènè bo bì ηgòη ḥnnū ntâ ηgi'i a nî ikùm bə tsim.

² Tâ nì bə tsi'i tsō bɔ̄ bì bɔrə ηka nyə'etə niibii nì Azwì nii kaa bi si fɔrinè aa tâ nì kwetə ghuu nì ηkwe ηkɔ'c nyweenə,

³ nloŋ mə nì ywè'etə mə abòηəntii Mmà'ambi aà.

⁴ Nì zi ghu mbô, a mbo ηgò'ò ya mə i tswe ntii, mə bè le ntuu, lâ Nwηngòη a bâηnè ntsɔ'c nì yì atindùù a mbo yu aà.

⁵ Tâ nì ki mbə tsi'i tsō ηgò'ò jii mə i tswe ntii bi bɔ̄ nî ghuu nî ndâ Azwì mə tâ nì tswe a nî àtu ifà'a mmà'a Nwì yii a laa mànsè aa tă ki fa nî n̄joo mmà'anwì azwì jii mə Nwηngòη a beentə ntysa njim Yesu Kristo aà.

⁶ Nlonj mə a tswe a mûm ànjwà'anə Nwì mə, "Mè tsò'ò mə ηgò'ò atindùù yì àjanè

yii mə mə bɔ̄ a nî ηgò'ò n̄buu nî ndâ Zion, tă tâ nju ntsim yii à niŋ ntii yî ghu nu aa tâ à tsuu nî adirətu tswe."

⁷ A mbo bù bii mə nî bii aa à nî ηgò'ò atindùù, lâ à mbo bè bii mə kaa bi si bii aa,

"Ngò'ò ya mə bì bɔ̄ bì nda le ntuu aa,
i bù mē ntigə mbə ηgò'ò n̄buu nî ndâ"

⁸ ηki mbə,

“ংংং'ো মে ই কা গহিৰে তাঁ বে ক্ষণ্টে গু, ম্বে অলাঙ্গসে ংংং'ো মে ই কা গহিৰে ও মে বো ও।”
Bo kwanṭe aa nlonj mə kaa bo si nighàà ni Nwî yu'unə aà. A bē àjāñ mə Nwî à le nte'ε ntsɔ'ɔ nləø aà.

9 Lâ ni nî ংংগুৰে'ং য়ি মে Nwî à tsò'ো, mbə ংংগাঞ্জমা'a Nwî, Nwî y়ি ই ই Mf় আ, mbə atoo y়ি মে a laa মাঙ্গসে, mbə bē bি Nwî yumbɔ়ে, mে tâ ni ka ংংকে'এনে িন্নু অত্যাম্বো জি মে a গহিৰে। Mbə yu wa y়ি মে à le ntwo়ে গু ম্ফি'িসে a মুম ৎ তুগে, nzi ni bù a মুম ংংকা'া য়ি মে i ত্যা mbo aà.

10 A le mbə a noò y়ি মো'ো আ কা নি ও'া বে bি tsu bে, lâ tsits়ো নি নি bে bি Nwî, maà noò, kaa ni wa'া nî ংংকো মৃলিঙ্গে Nwî tswে, la tsits়ো নি tswe ni ংংকো মৃলিঙ্গে y়ি।

Ibù'ù Nwî,

11 Bìlîm bâ bii mে kònে aa, tsi'í tsō bìgì fàa mbi, tsi'í tsō bে bii mে bি tswe atoo dàññে aa, tâ ni ka ংংকহে িন্নু জ্যা জি ন্যানু yে'েtে, jii mে i mà'a ntsো bo bি mìntì muu aà,

12 Tâ ni tswa akòrে nizì yuu y়ি sigìnে a titì bি tì zì Nwî, tâ bেe bo ti ghàa i swo়ে ni mে ni ghিৰে িন্নু jি bি, bo়ে bo ka yে িন্নু jি sigìnে j্যা mে ni ghিৰে aa, i y়ি tigে kি gha'asে Nwî wa Njwî ntsò'ótে mìsa'া।

13 Nlonj ংংকু অtu Mmà'ংambি, ni ka nyu'unə bে bìtsìm bii bি lèø mে bি ka nsa'a গু ও; kে a bে Kaisa y়ি ই কো'ো ntsirে aa,

14 kè bìgûmnàà bii mè à too mè tâ bo ka niñ njo a abàa bè bii bi fànsø ìnnù aa, mbañnø mbeentø nî bè bii mè bi ghìrø ìnnù jii i ku'unø aà.

15 Nloñ mè à nî ñkòñø Nwî mè tâ nì ka ñghirø ìnnù jii i tsinø aa, tâ kutø mîntsù mi ijñtè bê bii mè à nî bibu'u aà.

16 Tâ àkòrø nizî yuu à bø yî bê bii kaa bi sì waa ni mìnjkìrø mi tsu kwerø. Lâ nì tsuu annü ajàn yii mè ni karø nî àtû yuu aa, i lògø i lìgø nî ilärø i tsyä ghu a ñghirø ìnnù jî bî. Tâ àkòrø nizî yuu tâ bø yi ñgäñøfà' à Nwî

17 Tâ nì ka ntwoñ ikum a nu ñù ñtsim, ñka ñkøñø ni bìlîm buu bii mè bu bo bii Nwî aa, ñka mbɔ'c ni Nwî, ñka ntwoñø ni ikùm a nu Kaisa.

Alènsø ñgi'i Kristo

18 Ñgäñfà' à tâ nì nañsø ñka nyu'unø bità bi afà'â buu bitsim, ñtwoñø nî ikùm a nu bo, tâ tsuu bø aa tsî'í a mbo bya mè bi dì'i abòñøntii ñki mbɔñø ni a nu bù aà. Tâ nì kii nyu'unø nî bya bii mè bi tsø'ë aà.

19 Nwïngòñ à ka ki beentø aa ñù yii mè mbø a yu'u ñyàñø nloñ ñgi'i yii i kuu ghu nu ti ghê à fànsø ànnù aa, nloñ mè à zì ànnù yii mè Nwïngòñ a lòò aa, a laà.

20 Mbø a kwetè gho aa nì àkè mè mbø ò fansø annù baa ñghø ñòò ò kwerø nì àtàñøntii aa e? Lâ mbø ò bañnø ñghirø annù yii a ku'unø, bi niñ ñgi'i a nu wò nloñ annù ma ya, ò kwerø nî àtàñøntii boñ Nwïngòñ à ka beentø ghô.

21 Nloñ mè Nwïngòñ à le ntwoñø ghuu aa a nî àjàñø annù yuà, àjàñ yii mè Kristo à le nyø ñgi'i

a atu bù aa, à le ndì'ì aa alènsè mə nì tigə nyonə nî ìbù'ù mikòrê ji.

²² Kaa à le ɳki'i annû tsu fânsè, kaa ànnû mbwe'esè yî tsu a wa'à ghu ntsù kî mfe'ε.

²³ Nòò yîi mə bî le sî bëgítè yi aa, kaa à le ɳki'i mbègítè yî tsù kwi'inè, nòò yîi à le sî yè ɳgi'i aa, kaa ɳki'i bê kî ɳka'atè. A le mbàjnè nniñ ntìì yi bë a nu yu wa yîi mə a lèntè innù bê i tsinè aà.

²⁴ Kristo yu mbɔŋ à le mbè'e innù jî bî ji'inè a ibìi nu yu a ati bàjnè bàjnè, mə bî'inè kwo a mûm innù jî bî, mbajnø ntswe ntìì a ɳka ɳghìrê innù jî tsinè. Ajànè mə bî le nniñ ila'a ghu nu aa, bî le mbàjnè ɳghurè aà ghuu.

²⁵ Nloj mə nì le mbø aa tsî'i tsô mbinjèrè jii i leè mbwe, tsîtsòj nì bù mè mbìi fu a mbô Ntsèèmbi, bo bì a mbo yu wa yîi mə a be mîntìì muu aà.

3

A bɔŋ mə bàngyè ka nyu'unø biloò byaa, tâ mbâjnè ka ɳkɔŋ bângyè byaa

¹ Tsi'i maa ajàn a bɔŋ mə bù bângyè ka nyu'unø biloò buu, tà bëe mə bî mo'ɔ bî tuu nì nìghàà nì Nwî yu'unè nì kwærè waa nzi nì bu a mbo Kristo, tsî'i tî nìghàà nì ntsù, tâ à bajnø bë aa bë a njîm àkòrè nìzì bângyè byaa,

² a ajàn mə bî yê àjàn yîi mə nì bɔ'ɔtè nî waa, àkòrè nìzì yuu a kî nìlaa aà.

³ Nì tsuu ghîrè mə nìbòñê nuu bë bë nîi mə nì kù'ùsè bë nì njoo jii i lõ a abëe, a ajànè mə nì ba'a nî ìnöñ itû juu, ɳkiñ ɳwe'ε nî njoo jii mə bî nañsø nì ìtìì gold, kë ɳwe'ε nàa itsè'è jî sigìnè.

4 Tâ nìbòñê nuu bañnə bə bə nya nii mə ni ləəntə a mum mìntii bù, mbə ntsòndòrə ayoo wa yii mə kaa à sì nii bwə, mə nì azwî yî bōnè kaa ɳkî'ì nii ghaà, yîl mə a nsi mi'i Nwî, à nî àyoo àtindùù aà.

5 Aâ ajàŋ yîl mə bàngyè bîl mə bî le nlaa mañsə, m̄be nî ìnnù jii mə Nwîngòŋ à le ɳkà'a a mbo bo, bî le sì dî'ì nìbòñê nyaa a njîm ajàŋə mə bo le sì bōnə nyu'unə nì bìloò byaa aà.

6 Tsi'i tsö ajàŋ mə Sarah à le sì yu'unə ndoò yî Abraham, nìtwoŋə nii a nî taà aà. Nì zi mə nî laa ntigə mbə bɔ̄ò bi tsitsòñè, mə mbə nî ka ɳghîrə annù yîl mə a tsinə aa, ntsuu ki mà'atə mə tâ ànnù tsu ka mbosə ghuu.

7 Tsi'i maa ajàŋ a bɔ̄ŋ mə tâ bù bìloò ka nlentə bàngyé buu nî mânjî yîl à kù'ùnə aà, ɳkîiì m̄bɔ̄'ctə nî waa nzi nî mə bo laa mbɔ̄rə ntsya ghuu, ɳki nzi nî mə Nwî à fâ ɬibòñê yi wa mə à nî ntswêntiiì aa a mbo bû bo bîtsimè. Nì ka ɳghîrə ma mùu ajàŋ tâ ànnù tsu tsuu atsà'atè Nwî yuu lõ kîŋè.

Nyâ ɳgi'i nloŋ mighîrənə mi ìnnù mî sigìnə

8 A nlwî'isə, tâ bù bîtsim nî boonsə ghuu ntswe nî àzwî yî fùùrə, ɳka ɳko nî milìñnə ghùù bu nî bù, ntswe nî àkòñnə bîlim, nî ntiì yî bònè, nìsigisə nî mìbìì mî nû muu a nsye a nî ɬimòñtə juu.

9 Nì tsuu annù yîl bî a atû ànnù yîl bî i kwi'inə, ntsuu mbègítə a atû m̄bègítə kwi'inə. Nì bañnə ɳka ɳkwi'inə bə nî m̄bɔ̄onə, nloŋ mə Nwîngòŋ à le ntwoŋə ghuu aa mə nî ka nnij m̄bɔ̄onə a nî bè tâ yù kîì nijə nî m̄bɔ̄onə a nu bù.

10 Nloŋ mə,

"Nù yii mə a kòŋə ntswênt̄i aa,
i kii yə mitugə mì njwi mì sigìnè aa,
tâ à ka ntswa aləð yi ntsuu ìnnù jí bi kì swoŋə,
ntsuu ìnnù kii kì tswεs.

11 Tâ à bəŋkə yi, mma'atə ìnnù jí bi,

ŋka ŋghirə ìnnù jíi mə i tsinə aa;
ŋka nlcō mbɔ̄onə nì nt̄i yi tsim n̄lwi'i ghu.

12 Nloŋ mə Mmà'ambi a ləŋtə bē bii mə annū
yaa a tsinə aa,

nyu'u ni n̄iyə'ē nyaa;
mfurə n̄i hsí yi a nu bē bii bi għirə ìnnù jí bi aà."

13 Nù yii mə mbə a ləønsə ghuu aa à n̄i wò, mə
mbə nì ka naŋsə ŋkɔŋə a ŋghirə ìnnù jí sigìnè
aa ε?

14 Lâ nì laa te'e bə kì yə ŋgi'i nloŋ ŋkwitu annù
yii mə a tsinə aa, boŋ nì ka yí kwərə mbɔ̄onə. Nì
tsuu a waa kì bɔ̄'o, ntsuu kii kì tsigìnè.

15 Lâ a mûm nt̄i bù nì ka bɔ̄'o n̄i Kristo tsi'i tsö
Mmà'ambi, nì ka ntanjtə nû yùu a ŋgònə b̄inòð
bitsim a mfā àkwi'i a mbo ŋù n̄tsim yii mə a lòð
mə yu betə ghuu n̄i ànnù nloŋ annù ya yii mə ni
be a mum m̄intii bù aà. Ni ti fa akwi'i ya, nì kâ
mbɔ̄onə mbo'otə n̄i waa.

16 Nì għirə tâ nt̄i għuu laa tà bęe bì ti bęgħitə
ghuu, bè bya bii bi swoŋ ìnnù jí bi mbi'i akorè
niz̄i yuu yí sigìnè tsö ŋgħaġyoñ Kristo aa, bo
bâjnè n̄tswe n̄i adiżżejt.

17 Nloŋ mə a bɔŋtə a nyé ŋgi'i nloŋ annù yii a
tsinə aa, mə mbə a bə ŋkɔŋə Nw̄i, n̄tsyatə ŋghirə
ib̄i.

18 Nloŋ mə Kristo à le mbaa ɳki ɳkwo mbi'i iñnnù jí bi ɳgàà yí mìfùùrè, yu wa yii mə iñnnù jí i tsinè aa, a kwo a atu bè bii kaa iñnnù jya i sì tsinè aa, mə mbə yu zí nì bì'inè a mbo Nwí. Bi zwitè yi a nî ñjyānu a bâŋnè ntswe nî ntséntì a mûm àzwí.

19 A mûm àzwí à le ɳghèè nswonè annù Nwí a mbo ɿzwí jíi i le ntswe a atsaŋ aa,

20 m̄bə ɿzwí jíi mə kaa i le ki'i nî Nwí yu'unè, wa noò yii mə Nwí à le ntswa ntìi yi nyu'utè, wa ɳgù'u Noa, wa noò yii mə Noa à le si kɔɔ abaŋ ya, mə mbùmtè bê, mbə bê bi nifwaa, bi le nyweensə waa, ntsya a njim ɳki aà.

21 Annú mmurè bè a ɳki, yii mə à nî finə annù ma yû aa, a yweensə ghuu tsitsòŋè, kaa ɳki'i aa àyoo yii a fi'i nsij a ɬibìnnu bê, m̄baŋnè mbə aa nìyè'è a mbo Nwí nloŋe alàa ntìi, ntsya a njim ànnú nyweenə nìwo Kristo

22 yili mə à kò'ò mē ɳghεe a aburə, ntigə ntswe a mbèè nìkwεe Nwí nî mà'à bo bì baangel nì ɳgānsa'a abùrè bo bì ɿdà'a tsim jíi i tswe a nji'i mìkòrə yu aà.

4

Kwensə a mûm n̄tswéntìi bè bii bi Kristo aà

1 Tsō mə Kristo à le nyə ɳgi'i a mûm ñjyānu aa, tâ nì kii ɳwa'atə nî ma yû ànnù tâ à ka mfa mitìi a mbo bù nloŋ mə ɳù yili mə à yè mə ɳgi'i a mûn ñjyānu aa, à mà'atè mə iñnnù jí bì.

2 Ma mùu ajàn kaa a wa'à bù ɳka ntswe nî àbùgè noò yili mə à tswe a mûm ñjyanu aa ñyè'ètè nî bê iñnnù jíi mə ɳùmìsòŋ a lòò aà,

m̄bañnə ñka nyə'etə b̄e ìnnù jii mə Nw̄ñgòŋ a lòj̄ aà.

³ N̄ ma'atə ìnnù jya mə n̄ le si gh̄irè a mb̄i aa, a b̄e ìnnù jii mə b̄it̄izì Nw̄i le si gh̄irè aà, ñtswe n̄ ñtswēnt̄i yàà a mûm ɿbuurə ìnnù, bo b̄ ìnnù jii mə njyānu i yè'etə aa, mb̄e ìnn̄ nno mbaanə, mb̄e ìnn̄ atsùùrè, ànn̄ nt̄i a niji, bo b̄ ìnn̄ mmii m̄kobə yii mə a fw̄e aà. Wa nòò wa mə n̄ le ntswe a mûm ìnnù ma jū aa à kù'ù m̄e!

⁴ A gha'a waa ts̄itsòŋ a ajàŋ yii mə kaa n̄ si bù m̄boonsə bu bo a ñghirè ìnnù naà jii mə b̄e t̄i ghu kaa wa'a n̄ ɿb̄ii nû waa tswâ aa, ñtiğə mb̄egítə n̄ ghuu.

⁵ Lâ tâ bo zi mə bo ka ȳi fa akwi'i nîghàà ñlonj̄ ñgaà yàà a nsi mi'i yu wa yii mə à tânt̄e mə yu ka ȳi sa'a b̄e b̄it̄i bo b̄i b̄ikû aà.

⁶ A n̄ nj̄i'í ànnù yii mə bi le ñki nswoŋ ntoo ȳi ñsigìnè ya, ñswoŋ ñki nswoŋ a mbo b̄iku aà, ñlonj̄ mə, ka mə bi le nsa'a waa a mûm ñjyānu tsî'í tsô b̄e aa, tâ bo tigə ntswe a mûm àzwî tsî'í tsô Nw̄i.

B̄i'inè aa mfa'a ni m̄it̄èŋnè mi Nw̄i sigìnè

⁷ Wa nòò m̄mē ñjoò ts̄im à t̄igə a abô. A ku'ùnè mə tâ n̄ tswe n̄ àlâa atu, ntsuu ki tsa'a tâ zi ajàŋe mə mb̄e n̄ kâ ñtsa'atə Nw̄i.

⁸ Annù ȳi wè yii mə a tswe ghuu aa a b̄e mə, tâ n̄ tswe n̄ àkòŋnè ti m̄e a nu bù n̄ bù, ñlonj̄ mə àkòŋnè a kusə ìnnù j̄i bi j̄i ghà'at̄e.

⁹ N̄ ka ñkw̄erə bigi a m̄ila'a bù, ti ka nnuriķə ghuu bu n̄ bù.

¹⁰ N̄ l̄ögə m̄it̄èŋnè mya m̄ii mə Nw̄i à fa a mbo bù a atu n̄ atu aa, ñka mfa'a ni mu a ñkw̄etə bù

nì bù tsi'í tsö bè bii mə bì naŋsə nləŋtə nî ñjoo
jii mə Nwî à fa a mbo bo tsi'í mbuu mbuu nì ɿbòŋ
yi aà.

¹¹ Nù yii mə a swoŋ annù Nwî aa, tâ à ka nswoŋ
annù yii mə à kwèrə a mbo Nwî aà. Nù yii mə a
fa'à aa tâ à ka mfa'a nì mìtì mii mə Nwîŋgòŋ a
fa aà. Tâ a nî ñgòŋ ɻnnú tsìm, tâ nìgha'aa ghees a
mbo Nwîŋgòŋ ñtsya a njim Yesu Kristo yii mə
nìgha'a nì tsìm bo bì mìdà'à mì tsìm, à nì mi
nlwi'i nìŋkoŋ aà. Amen.

Annú nyê ñgi'i tsö mu Kristo

¹² Bìlím bà, tâ ànnù tsuu ghuu kì tsyă a nì mbuu
ikwà'anè jí tì jii i kuu a nu bù aa tsi'í tsö à nî
ànnù yî fii mə a fè'è a nu bù.

¹³ Nì baŋnə ñka ndoritə doritə tsö ajàŋə mə nì
tswe nì àbwärə a mûm ñgi'i Kristo aa mə mbə nì
yî ñkì ntswe nì nìdorə ñka ndoritə wa noò mə à
ka yî zì a mum nìgha'a yu aà.

¹⁴ Mbə bì ka mbəgitə ghuu ɻloŋ ikum Kristo,
bonj mbɔɔnə ñ tswe a nu bù ɻloŋ mə àzwi nìgha'a
ya mə nì Azwî Nwîŋgòŋ aa a tswe a nu bù.

¹⁵ Lâ tâ nù nìbù ghuu à tsuu ñgi'i lõ kì yə ɻloŋ
mə à nì ñjû ñzwitə bè, kè ñyèrə, kè ñgànjaŋfànè,
kè ñjù yii mə a niŋ abô yi nì ɻnnú badan̄.

¹⁶ Mbə ñjù nìbù a baŋnə ñka nyə ñgi'i aa ɻloŋ
mə à nì Krisèn aa, a tsuù atu kì dìrè. A bâŋnə
ñka ñgha'asə Nwî ɻloŋ mə yu bii ikum Kristo aà.

¹⁷ ɻloŋ mə nòò à kù'ù mē mə ànnù ntsɔ'ɔtə
mìsa'a tâ à lɔginə, ɻlɔginə aa a nì ñgǎŋgwè'è
Nwî. Mbə a baŋnə ñka ɻlɔginə aa a nu bì'inè
bonj ñlwî'i bè bya mə bì te'è wa'à nì waa ntoò

Nwĩ yĩ n̄siḡin̄è ya yu'un̄è aa i ka b̄e m̄e ak̄e aa ε?

¹⁸ Tsō aj̄an̄ m̄e àñjwà'ñn̄è Nwĩ a swoñ aa:
 "Mb̄e a tsyan̄e a mbo b̄e bii m̄e ànn̄u ya a tsin̄e
 aa a nyween̄e
 b̄eø boñ b̄it̄ib̄o'ò Nwĩ n̄i ñgāñghir̄e ñnn̄u j̄i bi
 i ka tswe f̄e aa ε?"
¹⁹ A ku'un̄e m̄e b̄e bii m̄e bi yø ñgi'i n̄i ñkòñ̄e
 Nwĩ aa, tâ b̄i ka ñghir̄e ann̄u yii m̄e a ku'un̄e aà,
 m̄baññe mfâ m̄int̄iì myaa a mbo yu wa yii m̄e à
 le ñka'a waa, nløø n̄i ñkà'â yĩ aà.

5

Mbinj̄er̄e Nwĩ

¹ M̄e bu'u mbo a mbo b̄il̄iì b̄i ndâñw̄i bii b̄i tswe
 a tit̄iì bù, tsō ñdññ ñdâñw̄i yĩ m̄o'ò atit̄iì bù, yii m̄e
 à n̄i àyøf̄e n̄i ñgi'i ya m̄e Kristo à le nyø aa, i yĩ
 kiì tswe ni ñigha'a ni wa noò m̄e à ka yĩ zì aà.

² N̄i ka mb̄e mbinj̄er̄e Nwĩ jya m̄e à lèø a mbo
 bù m̄e n̄i ka nlent̄e aa n̄i àbòñjøntiì, ñtsuu ki lènt̄e
 aa tsō b̄i gaansø ghuu. N̄i ka mfa'a ifà'â ghuu ni
 ñidor̄e, ntsee ki fà'â ñlon̄ aa b̄e ñkab̄e yii b̄i tu
 ghuu ghu aà; ma la a b̄e ànn̄u ndìrøtû! Tâ à
 baññe mb̄e aa nlon̄ m̄e n̄i nañsø ñkɔñ a mfa'a a
 mbo Nwĩ aà.

³ N̄i tsee waa ki sa'a ni ñitsø'ò, n̄i baññe ntswe
 tsō fiḡe a mbo bo.

⁴ Tâ Ñtsèèmbi yĩ àko'ò ñtsir̄e wa a yi nz̄i boñ à
 ka yàrø ñgù'û yùù n̄i àtsø'øtu nifò yĩ ñween̄e yii
 m̄e kaa a si kw̄i ñn̄ø aà.

5 A ɳgɪŋ ɳgɪŋ, bù bê bî kègê, nì ka nyu'unə bili; ɳwe'ɛ annú nsigisə nu a nsyε a nu bù nì bù tsô àtsè'è tsi'i bù bîtsimè, ñloŋ mə,

"Nwî a tuu nî ànnù bê bîlî bî ɳee nû yàà aa
mìbaŋnə ɳghîrè nî ɿbòŋ a nu bè bîlî bî sigisə
mibîlî mi nû myaa a nsyε aà."

6 Nì ka nsigisə mibîlî mi nû muu lâ a nsi mi'i Nwî yîi mə à tswe nî adà'â aa, tà nòò a yî ɳkù'ù a ɳentè ghuu a ndəŋ.

7 Nì lögə innù tsim jîi mə i tsyà nî ghuu aa mfa gho mbô ñloŋ mə àa yu yîi mə a lèntə annù yuu aâ.

8 Nî tswe nî àlâa atu, ɳka ntswe nikirè. Ngànjkìbââ ghùù, Devil, a karə ɳkəənsə nî ghuu, mbo'okə tsö nààngwè, ñlɔc nî ɳû mə yu ko mm̄.

9 Nî təø ntîi a mûm àbîintîi yuu, ɳka nto nii, nzi mə ɳgi'i yîi mə nî yə aa, bɔɔ bî maà buu a idigə tsim fâa mbi bî kîi nyø.

10 Nòò yîi mə nî bòò mē ɳyøtə ɳgi'i ma yû aa, bon Nwîngòŋ yîi mə a ghîrə ɿbòŋ tsim à nu bè aa, yu yîi mə à twònjə ghuu mə nî yi ɳkuu a mum nîgha'a nî Kristo nya mə nî si mè aa, à ka bû naŋsə ghuu tsi'i yumbøŋ, i ghîrə tâ nî təø ntîi, i kîi fa mîtîi a mbo bù tâ nî təø ntwiŋ mîŋgàn̄e muu a nsyê.

11 Tâ mîdâ'â mi lwi'i ghu mbo nîŋkonjè. Amen.

Atsà'atè yi nlwî'i ɳjîm

12 A gha aa a kwetə Silas, yîi mə mè zi mə à nî mu Kristo yîi mə a fâ'â a mbo Kristo nî ntîi yi tsim aa, mə ta mè ɳwa'anə mûntsirè àɳwà'ânè

yû a mbo bù. Mè bu'u mbo a mbo bù, ñkε'εnə nî mə, wa à nî ïbòŋ Nwî yi annù nîŋkoŋ wa i ghuà; nî tswa, ntøe ntii ghu.

13 Ngħotə ȳii i tswe a ala'a Babylon*, ȳii mə Nwî à kî ntsɔ'ɔ tsō à tsɔ'ɔ ghuu aa, i tsà'atè ghuu. Mû ghà Mark a kii ntsa'atə ghuu.

14 Nî ka ntsa'atə ghuu bu nî bù, nñocñə nî mìghègħ muu a njimé àkòjnè. Tâ m̡bɔċonə i tswe a nu bù bi tsim bii mə nî bii Kristo aà.

---

* **5:13** Bè mðontè nî mə Babylon à nî ïjkùm ȳii mə Peta à le ntswè a nu Roma aà.

Bafut

**Bafut: Ntoò Kristo yî Nsigìnè: mìkàà yî mfiì New
Testament**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bafut

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025

5d039b4a-c9a1-50b1-8a61-176cf48aa271